

6 De mysteriën van het noorden

Als we 's nachts de hemel bestuderen, zal ons uiteindelijk opvallen dat er in de ronddraaiende hemel één ster is die onbeweeglijk stilstaat. Dit eigenaardige verschijnsel is alle volkeren van het noordelijk halfrond opgevallen. En bij al deze volkeren is in hun mythologieën aan dit verschijnsel een bijzondere plaats toegekend. Hier troonde hoog boven alles verheven een machtig wezen dat alles in beweging zette. Hij werd door Aristoteles 'de Onbeweeglijke Beweger' genoemd. In de visioenen van de Bijbelse profeet Ezechiël was dit de troonwagen van God. Ezechiël was beïnvloed door Babylonische leringen, waar de oppergod Sin woonde in de noord hemel, de Poolster. Van hieruit vond voortdurend de schepping plaats. In de vergeten Babylonische stad Harran, waar Abraham zijn visioenen kreeg, was een tempel gewijd aan de mysteriën van het noorden, de Poolster. Deze ster werd in verband gebracht met allerlei mysteriën die niet nader verklaard werden, alleen dat dit het heilige der heilige was.

6.1 Het onbeweeglijke scheppingspunt

Planeten en de dierenriemtekens zijn astronomisch waar te nemen in de nachthemel. Het astrale en het esoterische, het goddelijke, zijn ook astronomisch waar te nemen in de nachthemel. Dit moet net als in de gewone astrologie slechts symbolisch opgevat worden.

Volgens opvattingen in het vroege Midden-Oosten was de Poolster het enige onbeweeglijke punt in de kosmos dat niet onderworpen was aan tijd en ruimte. De Poolster ligt in het verlengde van de aardas. Ze werd gezien als de troon of zetel van God die van daaruit de schepping liet plaatsvinden. Al het andere was daaraan onderworpen. De beweging van de planeten en sterren werd in gang gezet vanuit dit onbeweeglijke punt in de nachthemel. Er was een voortdurende strijd tussen de mindere goden (de planeten, Zon en Maan) en de geesten of engelenscharen (de sterren). De sterren waren de astrale wereld met zijn steeds draaiende patronen. De planeten en de sterren in de dierenriembeelden waren een afspiegeling van het aardse. De koning op de troonzetel, de Poolster, heerste over dit alles.

Alles werd in stand gehouden en geregeerd door de hoogste der hoogste – volgens joodse leringen de vorst die nimmer aanschouwd kan worden. De profeten reisden in hun hemelreizen daar naartoe. Deze hemelreis door de zeven hemelen of hemelpaleizen was afgeleid van de zeven planeten. Het aanschouwen van het heilige was niet alleen in de joodse religie bekend, maar bij alle stromingen en religies die hun ontstaan hadden in het Tweestromenland. Bekend zijn de hemelreizen in het Parsisme, het Mitraïsme, de Griekse cultuur, de Mandeërs en de hemelreizen uit de Merkawatraditie. Ook bekend zijn de hemelreizen van de Arabische profeet Mohammed. In zijn leringen klinkt de esoterische astrologie nog steeds door. Ze zijn afgeleid van ervaringen van de zeven hemelse paleizen. Het hoogste punt in de koepelvormige moskeeën is een symbolische voorstelling van de Poolster waarbij de koepel zelf de (nacht)hemel voorstelt. De voorstelling van de hemelreis bestond in verscheidene vormen en was wijd verbreid in het oude Oosten. Deze was zo verschillend en zo wijd verbreid dat alle gegevens niet onder één noemer gebracht kunnen worden. Er is een bonte reeks van teksten uit verscheidene tijden, streken en kringen. Ze getuigen van de voorstellingen en ervaringen van hemelreizen naar de heerlijkheid van God.

De Poolster was het hoogste punt in de Noordhemel. Ze werd met de Aarde verbonden door een boom, berg, stut, paal, ladder, waarlangs de ziel opsteeg door de zeven planeethallen naar de onbekende schepper. Een ander bekend voorbeeld hiervan is het verhaal van de Bijbelse Jacob die via de (Jacobs)ladder naar de Here God gaat, het centrale middelpunt in de kosmos vanuit de Aarde gezien, waar alle sterren en sterrenbeelden omheen draaien en een bijna onveranderlijke plaats innemen.

Het goddelijke heeft hier volgens oosterse opvattingen een astronomisch vastgestelde plaats. Van daaruit stort de schepper zijn scheppingskracht uit over het universum. Dit punt wordt door de profeet Ezechiël ook de 'troonwagen' of de zetel van goddelijke heerlijkheid genoemd. De huidige mens wendt nog steeds zijn ogen of hoofd naar de hemel, de Poolster, als hij het over het goddelijke heeft. Zo diep geworteld zit het besef van de astronomische plaats van God.

6.2 De Poolster

Deze kosmische scheppende energie die zijn scheppende krachten over de Aarde uitstort, vindt zijn weerklank in de huidige wetenschap. Volgens astronomische inzichten zijn de polen centra van uitvloeiingen en uitstortingen van kosmische, magnetische energieën. Vooral tijdens Zonne-erupties, die onder meer worden beïnvloed door planeet- en Maanstanden zoals wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen, ontstaat er dan een regelrechte 'slurf' van Zonne-energie die zich via de noordpool over de Aarde uitstort.

Deze merkwaardige overeenkomst met de scheppende krachten van de godheid uit de oudheid stemt verbazingwekkend overeen met de moderne 'geleerdheid' van onze wetenschap.

Dit is ook in overeenkomst met wat esoterische tradities vertellen in hun interpretatie van de noordpool, die gezien wordt als een poort waardoor de kosmische kracht de Aarde binnenstroomt en het symbool is van het goddelijk bewustzijn. De Poolsterren en de sterrenbeelden die liggen in het verlengde van de poolas worden een belangrijke rol toebedeeld in de esoterische ontwikkeling van de mens: waar de 'zeven Zonen en dochters dansen om de troon van de heer in de hemel'. En de 'rossen van de vier elementen lopen om de paal van de poolas in een razende galop, en uiteindelijk moeten samensmelten tot één goddelijk ros' (zie Mithras). Hier worden in symbolische zin esoterische geheimen mee aangeduid als een weg die te gaan is naar het esoterische. Het kabbalistische genootschap uit de negentiende eeuw, de Golden Dawn, beschouwt dit als het punt van waaruit de schepping plaats vindt en vergelijkt dit met Kether (zie kabbala).

In de moderne astrologie speelt de Poolster geen rol, vermoedelijk omdat de bewegingen van de pool en de poolsterrenbeelden zich uitstrekken over zeer lange perioden. Vanuit menselijk oogpunt staan ze bijna stil, zijn als het ware Zonder tijd en ruimte. Dat sluit goed aan bij esoterische opvattingen waar tijd en ruimte ook geen rol spelen.

In de huidige astrologie wordt nog steeds vastgehouden aan sterren en planeten die in een min of meer plat vlak rondraaien. Ook wat geschreven is onder de noemer esoterische astrologie houdt zich vast aan de horizontale dimensie van astrologie. Hier wordt niet de sprong gemaakt naar de verticale dimensie van het heilige dat gericht is op de Poolster. Het esoterische gaat heel duidelijk over het goddelijke en het goddelijke in de mens. Diverse religies en leringen plaatsen steevast het goddelijke op een astronomisch vastgestelde plaats, de Poolster.

Wanneer men het wil hebben over esoterische astrologie moet men zich in navolging van de grondleggers van alle huidige grote religies richten op de Poolster, zoals ook Griekse filosofen uit de oudheid dit deden. De beroemde Griekse dichter Aratos (270 voor Chr.) heeft in zijn meesterwerk *Sternbilder und Wetterzeichen* – vertaald in het Duits – de dierenriemtekens beeldend bezongen en begint bij de Poolsterren als oorsprong van alles: de Poolster, het symbolisch centrum van esoterische astrologie zoals dit al duizenden jaren geleden werd gedaan. Uit alle religies komt heel duidelijk naar voren dat de meeste symbolische voorstellingen van de Poolster en van de schepper identiek zijn aan elkaar.

Zeer voor de hand liggend is het dat esoterie en astrologie symbolisch gezien moeten worden en dat het noorden van de nachthemel het symbool is van het puur esoterische. Dit wordt al duizenden jaren gedaan in alle mythologieën, godsdiensten en esoterische stromingen van het noordelijk halfrond.

Een zeer sprekend voorbeeld van de mens in relatie tot het kosmische is de esoterische symboliek die gebruikt wordt in esoterische stromingen. De energieën die uitgestort worden over de aardse poolas komen overeenkomen met de kundalini energieën die langs de ruggengraat gelokaliseerd worden in oosterse leringen. De noordpool komt dan overeen met de kruin van het hoofd, het kruinchakra. Als deze volledig geactiveerd wordt, dan straalt deze als het noorderlicht als symbool van het ware licht. Dit roept de vergelijking op met de stralenkrans van een heilige. De as die beide polen met elkaar verbindt, is de symbolische spil die de openbaring is van het ik-ben van de Aarde, vooral als we haar zien als een kosmisch wezen.

6.3 De harmonie der sferen

Door invloed van de Maan en Zon verandert de stand van de poolas en maakt naast een kegelvormige beweging ook een schommelende beweging. Deze beweging is vergelijkbaar met de golfbeweging van een slang of, zoals deze beweging ook wel wordt voorgesteld, als de kosmische draak die rond de Poolster cirkelt. (Met de kosmische draak wordt het sterrenbeeld Draco of de draak bedoeld, die de troon bewaakt in zijn rondgang om de Poolster.) Door deze beweging verandert de stand van de poolas tot de Poolsterren en wijst daardoor steeds een andere Poolster aan waarmee ze verbonden is. Zo geeft iedere nieuwe ster een nieuw tijdperk aan waardoor de scheppende impulsen van de kosmos zich kenbaar maken. Afgeleid van de zeven Poolsterren onderscheiden zich zeven tijdperken van ongeveer 3.700 jaar. Deze gehele cyclus duurt 25.868 jaar, het Platonische jaar. De grote poolcyclus is dan de symbolische eenheidscyclus van het planetaire individu wiens centrum samenvalt met het middelpunt van de Aarde. Het centrum blijft net als de Poolster relatief gezien onveranderd hetzelfde. Zijn deze energieën in harmonie met elkaar, dan kan de harmonie der sferen gecomponeerd worden volgens esoterische beeldspraak. Het goddelijke kan zich openbaren in het aardse. De hemelse brug, de brug tussen mens en god, is dan gebouwd. Vergelijk deze 'brug' met die van een bisschop die moet zijn als de pontifex (de brug) tussen Hemel en Aarde.

Het vlak van de evenaar waar de Zonne-energie het sterkst is staat bijna haaks op de poolas. Het zijn twee elkaar kruisende energieën die ieder op zich een andere richting van werking hebben. De dierenriem en de planeten zijn gecentreerd rond de evenaar: de horizontale dimensie van astrologie waar tijd en ruimte een hoofdrol spelen en gericht zijn op de persoonlijkheid van de mens. De astrale wereld, het onbewuste, wordt gesymboliseerd door de sterren in, volgens oude astrologische leringen de ruimte tussen de dierenriem en de Poolster. De poolas en de Poolsterren zijn te zien als de verticale dimensie van astrologie: de dimensie van het heilige waar tijd en ruimte verdwijnen in de eindeloze ruimte van tijdloze afstanden en cyclussen van het heelal. De jaarcyclus van de Zon valt in het niet bij de 25.868-jarige poolcyclus van de poolas. Door de periodieke veranderingen van door de Maan ontstane schommelingen van de poolas (nutaties) geven 1.400 schommelingen in een poolcyclus. Hierdoor wordt de cirkelvormige beweging ook een golvende beweging. In esoterische tradities werd dit symbolisch voorgesteld als de slang die zichzelf in de staart bijt, de Ouroubouros

Aan de basis van het getal 1400 ligt ook het getal 7 ($200 \times 7 = 1400$). Hetzelfde getal dat een belangrijke rol speelt bij de omloop van de Maan ($4 \times 7 = 28$) die daarbij mede de

schommeling veroorzaakt van de poolas. Het getal 7, vermoedelijk afgeleid van de zeven planeten uit de oudheid, is ook het geheimzinnige getal dat in veel godsdiensten en esoterische stromingen, maar ook in onze dagelijkse werkelijkheid als de wetenschap een belangrijke rol speelt – net zoals het aan de basis ligt van de poolcyclus (7 x 3700).

Een kabbalistische (Zohar) voorstelling zoals deze voorkomt in de *De geheime leer* van Mad. Blavatsky met betrekking tot de poolcyclus en het getal 7 is de volgende:

De verlichte boom staat in het midden. In zijn takken wonen de vogels (zielen en engelen) en bouwen er hun nesten. Aan zijn voet zoeken de dieren die macht hebben (de menselijke persoonlijkheden) de schaduw op.

Dit is de boom vanwaar twee wegen leiden naar hetzelfde doel. En er rondom staan zeven 'zuilen of paleizen' en vier stralende wezens (de elementen vuur, water, lucht en aarde, voorgesteld door rossen – zie Mithras, paragraaf xxx – of de vier wezens uit het visioen van Ezechiël) draaien er in snelle vaart omheen.

Daar is de slang die zich voort spoedt met 370 sprongen. "Hij stort zich over bergen en bewoog zich snel over heuvelen", zoals er staat geschreven in de Bijbel. Hij houdt zijn staart in zijn bek, tussen zijn tanden. Zijn flanken zijn beide doorboord.

Blavatsky's commentaar op dit vers:

'De 370 sprongen van de kosmische slang (of draak)' betekenen de cyclische perioden van het grote Tropische Jaar van 25.868 aardse jaren, dat door esoterische berekeningen in 370 perioden of cycli werd ingedeeld, zoals een Zonnejaar wordt ingedeeld in 365 dagen.

De boom zoals hierboven genoemd is de poolas die in het verlengde van de aardas ligt. De takken zijn de planeten en sterren zoals deze de symbolische voorstelling zijn van geesten en engelen van verscheidene orde. Van oudsher worden vogels gezien als het symbool van de ziel. De twee wegen zijn vermoedelijk de twee manieren om te komen bij de troonwagen: de magische weg en de mystieke weg. De zeven zuilen of paleizen zijn onder andere bekend uit de hemelreizen van de profeten uit het Oude Testament. De sterren en sterrenbeelden rond de Poolster worden het 'land der onsterfelijken' genoemd. De zeven paleizen zijn de woonplaatsen van Goduitverkorenen. De vier stralende wezens zijn de vier elementen die uiteindelijk op moeten gaan in het vijfde element: de ziel die Gods heerlijkheid in al zijn pracht kan aanschouwen.

6.4 De scheppende factor

De huidige Poolster is de ster Polaris in het sterrenbeeld Kleine Beer. In de cyclus waarin het verlengde van de aardas steeds een andere poolster aanwijst, is het niet aan te geven waar een cyclus begint. De cyclus bestaat en ontsnapt aan ons denken. Deze cirkelvormige cyclus kan slechts een denkbeeldig begin hebben. Uitgaande van de huidige ster Polaris als een punt in de cyclus kunnen we van hieruit vaststellen welke ster en wanneer deze hieraan voorafgaand de Poolster was. De sterren die in de tussentijd poolster waren, geeft het volgende overzicht dat alleen maar zeer algemeen kan zijn.

Polaris Poolster 23000 voor Chr.

Cepheus Sterrenbeeld van de pool 20100 voor Chr.

Alpha Cygni Poolster 16400 voor Chr.

Wega Poolster 12700 voor Chr.

Hercules Sterrenbeeld van de pool 9000 voor Chr.

Draco Sterrenbeeld van de pool 5300 voor Chr.

Draco Sterrenbeeld van de pool 1600 voor Chr.

Polaris Poolster 2100 na Chr.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat aan de poolster Wega een bijzondere betekenis wordt toegekend omdat ons zonnestelsel zich in die richting beweegt.

Ondanks al deze voorstellingen van tijdseenheden en filosofisch-esoterische beschouwingen kan het poolgebied in de nachthemel gezien worden als de scheppende factor van astrologie: als de kosmische scheppingskracht die steeds alleen maar symbolisch voorgesteld en uitgedrukt kan worden en waarvan de werkelijke betekenis alles overstijgt, letterlijk en figuurlijk. Dit blijkt uit de beschrijvingen van de diverse hemelreizen die rationeel gezien verhalen zijn van een totaal andere werkelijkheid. Ze kunnen uitsluitend en alleen gezien worden vanuit een symbolisch standpunt en vanuit het licht van de ervaring.

Vanuit het standpunt van de beperkte persoonlijkheid zijn er drie vormen van astrologie: de normale astrologie, de astrale en de esoterisch gerichte astrologie. Bekeken vanuit het esoterische is alles echter een totale eenheid. Slechts door het beperkte waarnemen van het bewustzijn worden ze als drie verschillende vormen gezien.

Uit de schommelende draaiing van de poolas blijkt dat er ook een astronomisch verband bestaat tussen de wenteling van sterren, planeten, Zon en Maan. Het een is het gevolg van het ander en ze vormen samen een krachtenspel dat als een eenheid gezien kan worden.

De mens heeft het vermogen om het lichaam van God te ontplooiën in zichzelf. Dit in tegenstelling tot de hemelse hiërarchieën, Gods engelenschaar en de aartsengelen die gebonden zijn aan hun eigen wereld. Ze hebben niet het vermogen in zich om zich te manifesteren in andere werelden. Ze zijn wel in staat in de mens een 'astraal' prototype te bouwen. Ze kunnen dit actueel laten worden, wat in potentie de goddelijke vorm is van de mens. Het eerste proces zou men het involutieproces kunnen noemen: het indalen van het astrale, wat verwijst naar het gebied van de Equator en de dierenriem. Het tweede evolutieproces staat in relatie met de poolas en haar bewegingen naar de Poolsterren. Als de mens de weg volgt van de 'Boom' en het 'Ik Ben' en dit in zijn leven realiseert, dan volgt hij het pad van de poolas en oriënteert hij zich op de onderste zeven sefiroth uit de kabbala.

In kosmische symboliek zijn de hiërarchieën van de zodiak de bouwers van het lichaam en het voertuig van het astrale. De sterren van de 'eeuwige koning' (de noordpool) zijn het symbool van de grote ingewijden. Zij wijzen een volk de weg naar 'het land der onsterfelijken'. Deze leraren verpersoonlijken de 'kosmische draak der wijsheid' (het sterrenbeeld Draco). Zijn hoofd wijst naar Wega, zijn staart scheidt de Grote en Kleine Beer. Zijn bovenlichaam wentelt om de pool van de ecliptica, de Grote Leegte. Daar bevindt zich het paleis met de zeven trapvormige tempels, de troonwagen.

Een citaat uit *De geheime leer* geeft mogelijk meer inzicht in het 'mysterie van het noorden':

De ster waaronder een menselijk wezen is geboren, volgens esoterische leer, zal eeuwig haar ster blijven gedurende de hele cyclus van haar incarnaties tot zij een manvantara (tijdkring van openbaring) is. Maar dit is niet haar astrologische ster. De laatste staat in verband met de persoonlijkheid, de eerste met de individualiteit. De 'engel' van de eerste ster of de Dhyani-Boeddha zal of de leidende engel zijn, of de engel zijn die alleen maar toezicht houdt bij iedere nieuwe geboorte van de monade die deel heeft aan het wezen van de ster, ofschoon zijn voertuig, de mens, hiervan misschien steeds onkundig blijft. De adepten echter hebben elk hun Dhyani-Boeddha, hun oudere tweelingziel en ze weten dit en noemen hem vaderziel of vadersuur. Het is echter bij de laatste, de hoogste inwijding dat zij dit leren als zij van aangezicht tot aangezicht staan tegenover het stralende 'beeld'... Er zijn

zeven hoofdgroepen van zulke Dhayan-Cholans (heren van meditatie, kosmische en planetaire geesten, heersers en leiders van het kosmisch gebeuren, Cosmocreators of Elohim) en deze groepen worden in alle religies teruggevonden, want het zijn de zeven stralen... Vandaar de zeven hoofdplaneten die de sferen zijn van de zeven geesten die daar verblijven. Onder elk van hen wordt een (van de zeven) mensenrassen geboren die door hen worden geleid en beïnvloed.

Bovenstaande ster wordt nader worden toegelicht bij de beschrijving van Pluto en het punt Daath in de kabbala.

De zeven 'ingewijden' van de Grote Beer worden ook dikwijls in verband gebracht met de zeven kosmische scheppingskrachten en de zeven heilige planeten. Hierbij dient opgemerkt te worden dat deze zich buiten de omschreven poolcirkel bevinden, aldus Mad. Blavatsky. De symboliek van de sterren of sterrenbeelden bij of in de omschreven poolcirkel staan steeds zijn analoog met esoterie. Ze zijn daarom een uitermate belangrijk onderwerp voor esoterische studies.

Deze sterrenbeelden en sterren zijn niet alleen symbolen maar ook openbaringen van kosmische wezens van onze planeet. Alle esoterische leringen, onder andere de kabbala en *De geheime leer*, zijn gebaseerd op de 'wet van overeenkomsten' zoals er een overeenkomst is tussen micro-, meso- en macrokosmos. Men kan van deze objecten zeggen dat één het symbool is van de ander en omgekeerd. Ze zijn alle symbolisch ten opzichte elkaar en zuiver subjectief, op een niet te benoemen werkelijkheid, gegrondvest.

Deze openbaringen van de 'oorspronkelijke openbaring' zijn de echte oerbeelden of archetypen die openbaringen zijn van het kosmisch creatieve. Esoterisch gerichte astrologie is dat ook. Heel de hemel is een van de oorspronkelijkste en machtigste oerbeelden. Het kan worden beschouwd als de schepping van het ene die sommigen de 'bouwer van het heelal' noemen en de ander God. Een ander zeer sprekend oerbeeld dat doorgaans gebruikt wordt om de Poolster aan te duiden is de grote roerganger of wieldraaier: de onbeweeglijke beweger waarmee treffend de symboliek wordt weergegeven van het hoogste onbeweeglijke punt in de nachthemel.

6.5 Symboliek

De meeste symbolen die we om ons heen zien zijn ontstaan voor de gesproken en geschreven taal. Vrijwel de gehele religieuze voorstellingswereld werd van oudsher in symbolen uitgedrukt. Er werd met verbeeldingskracht iets uitgedrukt wat alleen door een symbool voorgesteld kon worden omdat woord en zin ontoereikend waren.

Deze symbolen of heilige tekens werden in hun ware zin oorspronkelijk alleen door ingewijden verstaan. Ze drukken iets uit wat op andere wijze niet volledig kon worden weergegeven, want geestelijke werkelijkheden kunnen niet door zinnige begrippen worden aangeduid.

Symbolen hebben vaak een universele betekenis en appelleren aan onze onderbewuste kennis. Zij moeten met behulp van de intuïtieve begrepen worden omdat ze niet met verstandelijke overwegingen te vatten zijn. De grondgedachte die men bij het beschouwen van het symbool vast moet houden is dat de natuur onzichtbare energieën door zichtbare vormen uit. Een symbool is de uiterlijke en zichtbare vorm van een innerlijke en geestelijke werkelijkheid. De beelden dienen slechts om in onze ziel de oer herinneringen aan onze geestelijke afkomst op te roepen. Alles wat op Aarde vorm heeft aangenomen en van voorbijgaande aard is, is een afspiegeling van een geestelijke, niet-materiële werkelijkheid. Een symbool op zich betekent niets, maar het krijgt kracht door wat eraan toegekend wordt en waarvan het de samenvatting

is. Aan de andere kant is het symbool een condensatie van zeer speciale energieën die weer expanderen bij het juiste gebruik.

Om het onzichtbare esoterische *zichtbaar* te maken wordt gebruik gemaakt van symbolen. De betekenis van deze symboliek kan niet beredeneerd worden omdat onze taal niet toereikend is om de betekenis uit te drukken. De symbolen zijn de uiterlijke kenmerken van de diepste belevenissen van de psyche. Wordt de mens geraakt in deze innerlijke lagen, dan pas begrijpt hij de werking en betekenis van het symbool. Het kan hem raken in zijn totaliteit, doorstraalt zijn hele wezen en kan een blijvende verandering teweegbrengen. Een esoterisch symbool is nooit absoluut of dogmatisch en laat diverse interpretaties toe. Daardoor wordt het mogelijk dat ieder mens dit beleven kan vanuit zijn eigen identiteit en het herkent als een deel van zichzelf. Het symbool blijft echter onveranderlijk hetzelfde. De symbolen zijn als poorten die toegang geven tot een onvermoede ruimte van het bewustzijn.

Esoterie in relatie brengen met het huidige astrologische begrippenkader is onmogelijk zoals al hiervoor is aangegeven. Het zichtbare en het onzichtbare in relatie met elkaar brengen vereist een toevoeging en een totaal andere manier van denken en ervaren. De toevoeging is de symboliek en de betekenis die hieraan toegekend moet worden (zoals aan de Poolster, poolsterren en de sterrenbeelden die daar horen). Het vereist een ander begrippenkader waarin tijd, ruimte en het ik-besef geen rol meer spelen. Dit kan alleen in symbolische betekenis benaderd worden en slechts ervaren worden in heel bijzondere omstandigheden. Astrologie wordt uiteraard ook in symbolen weergegeven, maar de uitleg en ervaring worden rationeel verklaard. Zoals ook mythologische verhalen over goden en godinnen die als voorbeeld dienen voor astrologische verhalen, verstandelijke verklaringen zijn. Het astrale beleven wat daarbij hoort, komt daarbij niet tot zijn recht.

6.6 Het ritueel

Esoterische benadering van astrologie en met name planeten kan alleen in een bijzondere symboliek of een symbolische beschrijvende voorstelling voorgesteld worden. Daarnaast moet de symboliek onder bepaalde speciale omstandigheden, zoals een bijbehorend ritueel, geactiveerd worden waardoor de diepste lagen van het menselijk wezen kunnen worden beroerd. Contact maken met het esoterische deel van de mens is voor de mens in normale omstandigheden niet mogelijk. Soms komt het spontaan voor; gewoonlijk echter is die energie voor de mens onbereikbaar. De mens heeft een energie nodig die buiten zijn normale energiebereik ligt en van buitenaf toegevoegd moet worden. Deze zeer speciale energie kan alleen onder bijzondere omstandigheden toegevoegd worden. Het vraagt een grondige voorbereiding en een speciaal moment om dit op te nemen in het menselijk organisme. De voorbereiding, die een behoorlijke tijd kan vergen, bestaat uit een grondige training van onder andere meditatie, concentratie, visualisatie en kennis van het ritueel. Dit moet in een hoge graad van perfectie beheerst worden.

Op een speciaal astrologisch bepaald moment, in een gewijde ruimte, kan het ritueel uitgevoerd worden. Er worden op het ritueel afgestemde symbolische voorwerpen of afbeeldingen, kleuren, wierook, muziek, gezang, enzovoort gebruikt om een sfeer te creëren die nodig is om het effect van het ritueel te versterken en de concentratie vast te houden. Bepaalde handelingen, teksten of liederen worden gewoonlijk met meerdere personen uitgevoerd, uitgesproken of gezongen om het effect te versterken. De kandidaat wordt in een bijzondere stemming gebracht. Het gezamenlijk ritueel dat uitgevoerd wordt bereikt uiteindelijk een climax waarin in een verheven moment van uiterst gebundelde krachten een voorwerp of symbool wordt getoond. De echte betekenis van het getoonde krijgt die bijzondere dimensie, die de kandidaat in zijn diepste innerlijk raakt. Er ontwaakt een volkomen nieuwe energie in hem. Als deze volkomen nieuwe ervaring volledig tot zijn recht

komt, vindt er een totale verandering plaats van de persoonlijkheid. De persoonlijkheid verandert zodanig dat er een volkomen nieuw mens is gevormd. Dit kan een begin zijn en moet verder sublimeren totdat het nieuwe ervaringsgebied een vaste plaats heeft bij de kandidaat. Dit hele proces kan ook alleen gedaan worden (zie het Mithrasritueel).

Als de transformatie de complete verandering heeft volbracht, zal een gemaakte horoscoop niet meer kloppen. Ook een nieuw gemaakte horoscoop zal niet kloppen. De persoon heeft zulke kwaliteiten ontwikkeld dat de persoonlijkheid als zodanig is veranderd en niet in een horoscoop is onder te brengen. De normale astrologie is te beperkt om dit weer te geven. Onder andere de eeuwige metgezel van de mens, de doodsangst, is verdwenen. De wereld wordt als een eenheid ervaren. Alles is met alles verbonden. Materiële dingen zullen hem niet interesseren.

Het voorwerp dat getoond wordt in het ritueel is vaak niet zo bijzonder in de normale zin van het woord. Het is iets waaraan normaal gesproken achteloos voorbij wordt gegaan. Het kan een graankorrel of een korenaar zijn of zoiets. Pas tijdens het ritueel wordt de diepere betekenis onthuld. De goddelijke kern wordt duidelijk ervaren als datgene wat ieder levend wezen hetzelfde heeft en alles met alles verbindt.

Bij de meer mystieke benadering van het esoterische is het belangrijk dat de mens tot de grondvorm van zijn mens zijn komt. Dit wordt bereikt als de mens volledig tot rust komt. De persoonlijkheid komt tot een houding van volledige overgave en passiviteit en tracht in die passiviteit ontvankelijk en open te worden voor het esoterische. (Deze grondhouding komt overeen met de kenmerken die veelal meer bij vrouwen voorkomen dan bij mannen. Vandaar dat vrouwen in het algemeen beter uitgerust zijn om het esoterische in zichzelf te verwezenlijken.) Dit zijn voorwaardelijke omstandigheden om het esoterische te benaderen. Passiviteit moet de enige *activiteit* van de persoonlijkheid zijn.

Daarom is het onmogelijk om spiritueel of esoterisch bezig te zijn op welke manier dan ook, omdat ieder actief zijn een activiteit van de persoonlijkheid is, een activiteit die zich juist keert tegen het esoterische. De persoonlijkheid wil zijn dominante positie niet afstaan aan het esoterische. De persoonlijkheid moet leren zich te richten op de dimensie van het heilige om zo te komen tot zijn goddelijke kern.